

NARODNI DNEVNIK

Izhaja vsak dan opoldne, izvenredni nedelje in
praznike.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po pošti:
Din 20.—, inozemstvo Din 30.—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO:

SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 23.

UPRAVNIŠTVO: KONGRESNI TRG ŠTEV. 3.

TELEFON ŠTEV. 2852.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka
za odgovor.

Račun pri poštnem ček. uradu štev. 13.633.

Po obnovi starega prijateljstva.

Kdor je računal na konec francosko-angleškega prijateljstva, je danes težko razočaran, ker po obisku Doumergue-a v Londonu in po uspešni konferenci Brianda s Chamberlainom je jasno, da je danes francosko-angleško prijateljstvo obnovljeno in tako trdno, kakor že ni bilo dolgo.

In dobro je, da je to prijateljstvo obnovljeno, ker je z njim zasiguran evropski mir. Premoč francoske in angleške zveze je v Evropi tako silna, da ne more nihče stopiti proti njej v boj. Najmočnejša kontinentalna in najmočnejša pomorska sila v Evropi sta v priručni zvezi vedno tako močni, da očuvata sedanji red proti vsakomur in da se v Evropi ni bati neprijetnih presenečenj. V tem je veliki pozitivni pomen obnovitve stare antante in ta pomen odtehta vse druge senčne strani, ki izhajajo iz dominantne pozicije obeh zapadnih velesil nad ostalo Evropo.

Obnova antante je sklenjena po izčrpanem pretresu ruskega, jadranskega in alpskega vprašanja in to je važno zlasti za nas, ker je s tem podana garancija, da niti g. Mussolini ne more doseči v jadranskem vprašanju nobenih lovorik, če bo nadaljeval s svojimi sedanjimi metodami. Evropski narodi hočejo mir, ne pa vojne, evropska demokracija je za sporazum, ne pa za rožljanje z orožjem in pred kompaktno silo francosko-angleške antante morajo utihniti tudi fašistične grožnje, ker so vsled svoje lastne brezefektivnosti smešne.

Tembolj pa so smešne, ker je bila uvertira londonski konferenci konferenca Male antante v Jachimovu. Tudi špekulacija na razpad Male antante je padla v vodo in Rim je moral spoznati, da hoče Mala antanta varovati pridobitve vojne in da jih tudi more, ker je njena politika sedaj sankcionirana od velike antante.

Prav poseben pomen pa ima obnova antante tudi za sovjete. Komunistična propaganda se bo morala nehati, ali pa bo gospodarstvo v sovjetski Rusiji še nadalje propadalo. Sovjeti morajo kreniti na novo pot in pričeti spoštovati suverenost drugih držav, ali pa bo njih slave konec. Samo v interesu ruskega naroda bo, če bodo sovjetski mogotci pravilno tolmačili obnovo velike antante, ker le v tem primeru se bo tudi v resnici pričela konsolidacija Rusije.

Obnova velike antante pomeni, da je normalen razvoj Evrope zasiguran. Kak naj bo ta razvoj, je pokazal Locarno, ki zahteva od narodov, da rešujejo svoje spore potom dogovorov in razsodišč, ne pa potem krvavega obračunavanja. Kam naj gre potem nadaljnji razvoj, kaže svetovna gospodarska konferenca, ki hoče olajšati gospodarske stike med narodi in odpraviti sedanjo gospodarsko krizo. Doseči treba sodelovanje evropskih narodov, toda na podlagi mirovnih dogovorov in na podlagi obstoječega reda. Zadolosti je bilo preobratov in vojn in sedaj je prišel čas dela.

Da pa se bo moglo ta delo tudi vršiti, je obnovljena velika antanta, ki je kljub temu, da čuva v prvi vrsti angleške in francoske interese, tudi čuvarica miru Evrope.

Treba samo še, da bo mogla velika antanta računati na sodelovanje Nemčije in gospodarska kriza Evrope bo premagana, evropski mir pa za vedno zasiguran.

SEJA ZAKONODAJNEGA ODBORA.

Beograd, 21. maja. Včeraj popoldne se je vršila seja zakonodajnega odbora in so bili soglasno sprejeti člani od 305 do 420.

Državni odbor izvoljen.

Beograd, 21. maja. Včeraj popoldne se je vršila seja finančnega odbora in se je izvolil državni odbor.

Pred sejo plenuma je imela vladna večina konferenco in se je postavila na stališče, da se mora volitev vršiti po načelu večine, to je, v državni odbor naj vstopijo v imenu parlamenta samo člani vladne večine in predstavnik skupine dr. Korošca, ker je bila ta skupina na vladi, ko se je ta zakonska osnova izvedla. Ob otvoritvi seje finančnega odbora je izjavil predsednik dr. Jovan Radonjić, da s finančnim zakonom ni rešeno, kako naj se volijo člani državnega odbora iz parlamenta. Pojavili sta se dve mnenji. Eno mnenje je, da naj se volitev vrši po proporcionalnem sistemu, a drugo, da po sistemu večine. Ako bi bil ta odbor parlamentarni odbor, potem bi se volilo po proporcionalnem sistemu. Ta odbor pa ni čisto parlamentarni odbor, ker je sestavljen iz članov parlamenta, ki jih je 14 in članov izven parlamenta, ki jih je 8, in ker je to bolj posvetovalni odbor, so odločili člani večine, da se volitev članov državnega odbora ne izvrši po proporcionalnem sistemu, temveč po sistemu večine.

Glede na to, da je skupina dr. Korošca sodelovala pri izdelavi tega zakonskega načrta, dobi tudi ona v tem odboru svojega predstavnika. Po tem govoru dr. Radonjića se je otvorila diskusija.

Prvi je povzel besedo samostojni demokrat Svetislav Popović, ki ostro kritizira in protestira proti temu predlogu dr. Radonjića in pravi, da je vprašanje, ali je odbor izvršilni odbor vlade ali pa je to politično telo. Ako imajo člani tega odbora vlogo uradnikov, potem mora finančni odbor odkloniti svoje sodelovanje v tem državnem odboru, a ako je ta odbor čisto kontrolni in parlamentarni, potem se morajo člani odbora voliti po proporcionalnem redu. Tako sestav-

ljeni odbor je v protislovju s poslovnikom in s samim delom v državnem odboru. Joca Jovanović zastopa stališče, da je državni odbor treba voliti proporcionalno. Radićev dr. Kežman se temu mnenju pridružuje. Voditelj hrvaških federalistov dr. Trumbić se tudi pridružuje stališču opozicije.

Nato je skušal radikal Milan Stefanović predložiti listo članov državnega odbora, a ko je začel čitati imena, je prišlo do velikega hrupa v odboru in opozicija ga je prekinjala z medkljico. Ko se je hrup nekoliko polegel, stavi Radonjić svoj predlog na glasovanje, ali naj se voli po proporcionalnem sistemu ali po sistemu večine. Z večino glasov je bilo sprejeto stališče dr. Radonjića. Proti je glasovalo samo 9 članov opozicije.

Nato vstane dr. Kežman in poda v imenu HSS kategorično izjavo, da ne more več sodelovati pri nadaljnjem delu glede te volitve. Ko je podal to izjavo, so odšli iz odbora vsi člani HSS. Dr. Trumbić se pridruži izjavi dr. Kežmana in nato so zapustili vsi člani opozicije izven skupine dr. Korošca, dvorano finančnega odbora. Potem je radikal Stefanović predložil imena članov državnega odbora, ki so bili soglasno izvoljeni.

Iz parlamenta vstopijo v ta odbor v imenu radikalov: dr. Jovan Radonjić, Ilija Mihajlović, Ljuba Stojadinović, Segeđinec, Oto Gavrilović, Andrija Protić, Dušan Subotić, Vlada Miletić, Gavran Trpković, Jovan Antiparmaković; v imenu Demokratske zajednice: dr. Voja Veljković, dr. Slavko Sečurov, dr. Behmen, Salih Balić in iz kluba dr. Korošca Franc Smodej.

Po izvolitvi je bila seja zaključena in se bo prihodnja odredila pismeno. Po seji finančnega odbora je odšel predsednik dr. Radonjić k predsedniku vlade Vukičeviću, da mu poroča o delu finančnega odbora.

Med demokrati in radikali je dosežen sporazum zaradi velikih županov.

Beograd, 21. maja. Dr. Voja Marinković je odpotoval sinoči ob 11. in pol v Vrnjačko banjo. Marinković je bil celo popoldne v svojem kabinetu. Glede na to polovanje Marinkovića se v Beogradu smatra, da se bo sedaj odločila usoda Narodne skupščine in pa da bo padla odločitev o razpisu volitev.

V ponedeljek pojde v avdienco h kralju predsednik vlade Velja Vukičević, ki bo nesel s seboj veliko ukazov o razmesitvi velikih županov, srezkih poglavarjev in ostalih ukaznih uradnikov. Med radikali in demokrati je bil dosežen sporazum, da dobijo demokrati 12 velikih županov, in sicer 10 v Srbiji in 2 v Bosni. Demokrati bodo dobili tudi mesto velikega župana v Beogradu kot odškodnino za mesto velikega župana v Bački, ki so ga zahtevali, a se jim ne bo dalo. To so glavne priprave za izvedbo skupščinskih volitev. Te priprave bodo trajale, dokler se volitve ne razpišejo.

S takim postopanjem vlade so posebno nezadovoljni radikali in demokrati, ki stojijo v nekaki opoziciji proti Vukičeviću in Marinkovićevemu kabinetu. Oni si z vso silo prizadevajo v finančnem in zakonodajnem odboru, da dokažejo, da je ta Narodna skupščina sposobna za delo in da ni treba iti na volitve. Toda ta njihova akcija ni uspešna, ker hoče vlada za vsako ceno izvesti volitve. Res je, da se bo še nekoliko dni delalo v finančnem odboru, a vlada noče pokazati svojih kart, da bi mogla spraviti skozi finančni odbor še nekatere uredbe, ki so ji potrebne za njeno delo.

stler na jadransko obalo, da še prouči izgradnjo novih pristanišč in luk.

ZELEZNICA KRAPINA-ROGATEC SE PRIČNE GRADITI.

Beograd, 21. maja. Dr. Ante Trumbić je včeraj posetil ministra saobraćaja generala Milosavljevića, da se informira o gradnji novih železniških prog. Minister je izjavil, da se bošla progja Krapina-Rogatec in Varaždin Koprivnica začeli takoj graditi. Kar se tiče unske proge, je minister izjavil, da so prvi železniški pragovi že pripravljeni za izmenjavo starih na progji Knin-Split. Minister saobraćaja se je energično zavzel za izgradnjo vseh projektiranih prog. Poleti bo odšel mini-

BODRERO PRI MARINKOVIĆU.

Beograd, 21. maja. Včeraj so se sestali pri zunanjem ministru dr. Voji Marinkoviću avstrijski poslanik g. Hoffinger, madjarski poslanik Forster in italijanski poslanik Bodrero. Ko je odšel Bodrero iz palače zunanjega ministarstva, je izjavil, da ni ničesar novega v odnošajih med Jugoslavijo in Italijo. Isto izjavo je podal tudi dr. Voja Marinković, ko je prišel iz svojega kabineta.

Stanovanjski zakon bo podaljšan?

Beograd, 21. maja. Te dni se širijo verzije, da se stanovanjski zakon podaljša potom uredbe vlade. V mero-dajnih krogih prevladuje pa mnenje, da se ta zakon samo izmenja z novim stanovanjskim zakonom. Ta verzija je nastala, ker se smatra, da narodna skupščina ne bo mogla razpravljati o novem zakonu, ker bo razpuščena. Trdi se, da bo vlada potom svojih upravnih organov uredila potom uredbe le podaljšanje stanovanjskega zakona, dokler narodna skupščina sama ne bo nadomestila tega stanovanjskega zakona z novim zakonom.

PRIČENJA SE KONSTRUKTIVNA POLITIKA MALE ANTANTE.

Bukarešta, 21. maja. Vodilni organ liberalne stranke »Vitorul« piše: Mala antanta je preživela defenzivno fazo svojega razvoja in sedaj je nastopila konstruktivna perioda. Prva etapa tega novega razvoja je jugoslovensko-madjarski pakt. Ta pakt je potreben, da izpopolni madjarsko-italijanski pakt, ker je madjarska svobodna cona na Reki iluzorna brez sporazuma z Jugoslavijo. Šele nato se mora polagoma pripravljati splošni sporazum v Srednji Evropi, ki je brezpogojno potreben za vse države. Istočasno se mora skleniti obča arbitražna pogodba, ki bi bila predpogoj za poznejšo ustvaritev podonavske federacije. Ta naj bi čuvala rezultate svetovne vojne in osigurala novi duh miru.

MADJARSKI PARLAMENT SPREJEL TRGOVINSKO POGODBO Z JUGOSLAVIJO.

Budimpešta, 21. maja. Včeraj je bila v parlamentu na dnevnem redu trgovinska pogodba med Madjarsko in Jugoslavijo. Vrstilo se je več govornikov, ki so priznavali dobro voljo s strani Jugoslavije, da slopi v prijateljske odnošaje z Madjarsko, a so kritizirali postopanje jugoslovanske vlade proti madjarskim narodnim manjšinam. Pogodba je bila na koncu dana na glasovanje in je bila sprejeta hkrati z vsemi sporazumi, ki so dodani tej pogodbi.

BRATIANU SNUJE OPOZICIONALEN BLOK.

Bukarešta, 21. maja. V političnih krogih se zelo komentirajo izjave ministrskega predsednika generala Averesca v konfliktu z Bratianom. Liberalna stranka, ki je dosedaj podpirala vlado, bo prestopila v opozicijo. V ta namen je liberalna stranka že stopila v razgovore z ostalimi rumunskimi opozicionalnimi strankami, s katerimi hoče ustanoviti skupen opozicionalen blok, ki naj nastopa proti sedanji vladi in parlamentu edinstveno in kompaktno.

VSESLOVANSKI ZDRAVNIŠKI KONGRES.

Beograd, 21. maja. Danes bo odpotoval na vseslovanski zdravniški kongres v Varšavo zdravnik dr. Momčilo Ivković. Na tem kongresu se bo sestavil savez vseslovanskih zdravnikov, kar se je določilo že na sestanku zdravnikov lanskega leta, ko se je ta vršil v Beogradu. Na kongres pridejo najbrž tudi zastopniki iz Sovjetske Rusije, ki lani niso sodelovali na beograjskem zdravniškem kongresu.

brambnega zakona, po katerem bi Francozi v slučaju vojne od 15. leta brez razlike na spol mobilizirani.

Upnikom Slavske banke.

Ker je beograjska trgovska komora navzlic protivnemu sklepu in trudu ostalih trgovskih zbornic cele države onemogočila zakon o prisilni poravnavi, na podlagi katerega bi se izvedla poravnava izven konkurza, je nastala potreba, da se iz formalnih razlogov olvori nad Slavensko banko konkurz. Pri tem pravem položaju daje konkurz edino možnost za eventualno poravnavo.

Odbor upnikov Slavske banke pod predsedstvom Mesine hranilnice ljubljanske bo kakor doslej, tako tudi v konkurzu zavoda z vsem povdankom zastopal interese prijavljenih mu terjatev do končne poravnave.

Ker je povoljna rešitev konkurza Slavske banke od gromne gospodarske važnosti ne samo za posamezne upnike, ampak tudi za celokupno narodno gospodarstvo, zlasti pa Slovenijo, ki ima terjati okoli 86 milijonov dinarjev, to je skoraj tri četrtine vseh nepokritih dolgov Slavske banke, bo upniški odbor tudi vnaprej kakor dosedaj zahteval od kompetentnih državnih oblasti zaščito upnikov in dejansko pomoč za čim prejšnjo in čim boljše poravnavo.

Ljubljana, dne 20. maja 1927.

Za odbor upnikov Slavske banke pod predsedstvom Mesine hranilnice ljubljanske:

DR. DRAGO MARUŠIČ,
predsednik.

DR. ROMAN RAVNIHAR,
tajnik.

Boj za Kamnik.

Pod tem naslovom je izšel v »Jutru« članek g. dr. Karbe, župana mestne občine Kamnik, v katerem navaja neresnične govorice, kakršnih nismo pričakovali od tega gospoda. Pravi, da so se vezali radikali, samostojni kmetje in komunisti. Pozabil pa je povedati, da se je tudi precej demokratov, kateri so obrnili g. doktorju hrbet, vezalo z našo nestrankarsko listo. Kar se pa tiče »tretjih«, bi vprašal g. dr. Karbo, smatra li on vsakega delavca za komunisto, ali samo tiste, ki morejo trobiti v njegov rog. G. doktor, poslali ste nam Vašega zvestega poslanka Uhleta z naročilom, da se dogovori z nami delavci (komunisti) za Vašo listo, ponujajoč nam dva do tri mandate v občinski zastop. Vzemimo, če bi g. doktor na pravo struno zabrenkal (kar pa ni bilo), ali bi tudi takrat pisal, ne, mazel po »Jutru«, da je to demokratsko-komunistična zveza »v boju za Kamnik«? Kaj pa je tisti — če smem vprašati — ki pobira podpise za Vašo okoliško listo? Ni li on tudi »delavec-komunist«? Ta je delavec-gospod, kaj ne g. doktor.

Poglejmo pa malo v preteklost, nazaj v leto 1920 in videli bomo, da je bil ravno ta agent Vaše okoliške liste najhujši komunist. Le pomislite malo, gospod doktor, in videli boste, da ste se ravno Vi vezali s

človekom tiste stranke, katero podtikujete radikalom in samostojnim kmetom-poštenjakom. Ker pa Blažek ni imel pravega namena, ali bolje rečeno niti pojma o pravem cilju v boju za pravico, se je zalekel pač tja, kjer mu bolje kaže, to je k Vam, gospod doktor.

Zato pa apeliraj na vse delavstvo v Kamniku, pazite, ne nasedajte temu Rems Blažu, po domače Buričevemu Blažu. Bodimo politični. Blažek in g. dr. Karba še dosedaj nista mogla dobiti podpisov na svoji dve listi.

Gospod Pogačnik se širokousti po Kamniku, češ, da sem jaz voditelj komunistov ter da so mi že večkrat napravili hišno preiskavo. To je pa g. Pogačnik pozabil povedati, da niso pri meni ničesar našli. Gospodje, moje roke so čiste. Svetloval bi Vam pa, da predno se spuščate v politiko, se naučite razlikovati strokovne organizacije od političnih.

Poudarjam pa enkrat za vselej, da naša združitev z radikali in samostojnimi kmeti nima drugega namena, kot gospodarsko stanje v mestu Kamniku izboljšati.

Alojz Bester

(komunist po receptu g. dr. Karbe.)

Delovanje društva „Atene“.

Dne 16. t. m. ob 8. uri zvečer se je vršil v damski sobi kavarne Emone letošnji redni občni zbor »Atene« ob lepi udeležbi članstva.

Dvorna dama, predsednica Franja Tavčarjeva je otvorila zborovanje, toplo pozdravila navzoče ter konstatirala sklepčnost. V prvi vrsti pozdravlja vse načelnice posameznih odsekov, ki so s svojo pridnostjo in vzorno poštenostjo dosegle tako lepe vidne uspehe. Zahvaljuje se zlasti glavnemu tajniku, ki je dala inicijativno za razvoj in napredek društva. Pohvalno omenja vestno blagajničarko in številne odbornice za posamezne zasluge. — Spominja se blagopojne in dolgoletne odbornice ge. Jelačinove in članice Andrejkove.

Nato je podala tajniško poročilo ga. Kroftova, s katerega posnemamo, da podamo javnosti vsaj delni pregled obsežnega društvenega dela. V prvem delu poročila se dotika splošnega pregleda atenskega razvoja, katerega zaključuje: Atene ima izredno močno zasnovano idejno bazo, zato tudi močno razvijeno možnost. Za enkrat kaže vnanja slika dela kaleidoskopično razkosanost, ki je pa delu vendar tako usmerjena, da lahko notranje temelji bodoči zdravstveni in športni postavi. V tej pogleditvi je naš cilj, ne v splošni radičnosti uspešnih posameznih posrednih prireditelj. »Atena« je prvonositeljica teh lepih delov, kot edina svojevrstna ženska organizacija.

Drugi del njenega poročila obsega društveno poslovno stanje. »Atena« je imela v času od 15. marca 1926 do 15. maja 1927 96 odborovih in odsekovih sej.

Stanje članstva znaša: Častni članci 2, ustanovni članci 20, podpornih 82, rednih 772, skupaj 876. V letu 1925-26 688, porast 213 članic.

Visoko aktivno silo izkazuje statistika javnih prireditev »Atene«, ki so se vršile deloma na inicijativno glavnega odbora, deloma v odsekovih področjih. Predvsem moramo omeniti prvi reprezentančni ples »Reduto v cvetju«, ki ga je priredilo društvo skupno s SK Ilirijo z velikim moralnim in dobrim finančnim uspehom. Nadalje uspelo otroško maškerado v letu 1926 v mali dvorani Narodnega doma, veliko maškerado v letu 1927 v veliki dvorani Narodnega doma, Miklavžev večer v veliki dvorani Narodnega doma, dve gledališki predstavi »Če pride čarodej« z zanimivim in originalnim osnutkom.

V seziji 1926-27 je priredila 20 praviljnih večerov. V zimskem času je »Atena« na novo uvedla uspele in srečno zamišljene mladinske čajanke, po številu 10 popoldnevov. »Atena« je izdelala obsežen prosvetni program, katerega je do danes le delno izvršila vsled pozne sezijske in precejšnje brezbrilnosti občinstva. Dokonča ga jeseni. Imela je eno športno predavanje, 3 zdravstvena in 1 estetično. Športni odseki so priredili: atletika 1 proslavni in 1 obvezni miting, tennis 1 medklubski turnir, hazena 33 tekem. Marijonoletno gledališče je pripravilo v letu 1926-1927 26 predstav. Skupaj torej izkazuje »Atena« 108 javnih prireditev, poleg vsega notra-

nega dela v Ortopedičnem zavodu, telovadnicah itd.

Odbor se je udeleževal pri razstavi »Slovenska žena«, kjer je prevzel celotni aranžma ženskega telesno-vzgojnega dela. »Atena« se je udeležila slavnostne matinee, katero je priredil konzulat Češkoslovaške republike, nadalje manifestacijske skupščine SK Primorje, jubilejnih prireditev SK Ilirije in zaključnega družabnega večera. Organizirala je zbirko za šahovski klub. Pomagala je pri akciji za cvetlični dan udruženja gledaliških igralcev, pri cvetličnem dnevu in »abiralni akciji za »Društvo kuratorij slepcev«, ter pri cvetličnem dnevu za materinski dan. Udeležila se je mladinskega dne Jugoslovske Matice. »Atena« je zgradila v tekočem letu dva nova teniška prostora in igrišče za dečke. Na starem delu vežbališča je delala in splinirala atletični in hazenski prostor.

Društveno delo se je vršilo na različnih krajih, ker žal nimamo svoje strehe in sicer: v telovadnici na liceju, v ortopedski telovadnici, v telovadnici Obrtno šole, v mali dvorani Narodnega doma, v Kolizeju in na lastnem športnem vežbališču v Tivoliju.

V zadnjem mesecu je v založbi »Atena« izšla mladinska knjiga »Pravljice o Gralu«, ki splošno ugaja in se dobro prodaja. Prodanih je v prvem mesecu nad 300 izvodov prve izdaje. Društvo je včlanjeno v hazenskem in lahkoatletskem podsavezu v Ljubljani in v tennis-savezu v Zagrebu. Splošen pregled stanja odsekov kaže deloma naraščajočo, deloma padajočo kurvo v primeri s preteklim poslovnim letom.

Tajništvo je prejelo 182 dopisov specialno tajniškega resora in odposlalo 86 rešitev.

Društvo si je nabavilo svoj znak, svoj prapor in je ostalo zvesto svoji belo-modri barvi.

Iz točnega blagajniškega poročila g. Bogadyjeve posnemamo, da je imelo društvo 767.328 Din 23 par prometa in ima 40.000 dinarjev odprtega posojila, katerega je društvo najelo za kritje novih investicij v tennis-odseku.

Sledila so poročila gospodarice in načelnice 9 odsekov, ki so se v zela z odobravanjem na znanje in h katerim se prilično še povrne-mo.

Predsednica Tavčarjeva se zahvaljuje vodji »Ortopedskega zavoda« »Atene« primariju dr. Minaru za vestno vodstvo, nadalje vsem poštovnim predavateljem, ki so pomagali izvršiti društveni prosvetni program, številnim odličnim pripovedovalkam in pripovedovalcem pravljic, vsem damam in gospodam, ki so dopolnili naše vrzeli v pevski in glasbeni umetnosti in vsem onim blagohotnim sotrudnikom krog našega Marijonoletnega gledališča in naših čajank.

Pregledovalka računov ga. Milčinska je izrekla absolutorij staremu odboru. Pri nato sledečih volitvah se je izvolil in konstituiral naslednji upravni odbor:

Predsednica F. Tavčarjeva, podpredsednica M. Weissnerjeva, tajnica I. M. Kroftova,

tajnica II. M. Zirovnikova, blagajničarka I. I. Bogadyjeva, blagajničarka II. M. Šušteršičeva, gospodarica I. M. Mlejnikova, gospodarica II. M. Gašperlinova, zapisničarka A. Janežičeva, odbornice: Milka Bahovčeva, H. Ferlinčeva, A. Hudovernikova, V. Kelemi-nova, F. Majaronova, A. Nebenführerjeva, T. Novakovičeva, A. Štebijeja, N. Vrančičeva, pregledovalki računov: A. Mahkotova, M. Milčinska in tehnični odbor: 1. otroško igrišče: M. Polokarjeva; 2. ortopedski zavod: I. Svetličeva; 3. telovadni odsek: M. Švig-ljeva, N. Vrančičeva; 4. plesni odsek: T. No-vakovičeva, K. Šaplova, L. Turkova; 5. lah-ko-atletični odsek: O. Polakova; 6. hazena-odsek: V. Jančigajeva; 7. tennis-odsek: Z. Janežičeva; 8. marijonoletno gledališče: M. Bahovčeva, H. Ferlinčeva, M. Golubičeva, A. Nebenführerjeva, Škerl-Medvedova; 9. pro-svetni odsek: V. Baltičeva, W. Gorčeva, I. Turkova; 10. uprava igrišč: H. Pajničeva.

Med služajnosti se je sprejel predlog, da ustanovi »Atena« izdajo »Belo-modre knji-žnice«, ki bo prinašala mladinske, zdrav-stveno-sportne in gospodinske knjige ter se pri tem ozirala zlasti na duševne proizvode našega ženstva.

Prosveta.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI.

Drama.

Začetek ob 20. uri zvečer.

Sobota, 21. maja ob 15. uri popoldne: »Tri-glavska bajka«. Mladinska predstava.

Nedelja, 22. maja ob 20. uri zvečer: »Inge-borg«, gostovanje berlinskih igralcev v opernem gledališču.

Ponedeljek, 23. maja: »Lumpacij vagabund.« — Red B.

»SOCIALNA MISEL«.

Izšla je 5. številka »Socialne Misli«. Vse-bina je sledeča: Clanki in razprave: G. F.: Dva meseca v vladi. Dr. Tominec A.: Člo-veška družba in zločini. Dr. Sušnik L.: Pro-sveta v baltičkih državah. Erjavec Fr.: Pre-gled zgodovine delavskega gibanja med Slo-venici. Pregled: Politični pregled: Posledice tiranske pogdbe. Italija in Bolgarija. (J. Sedivy). Kriza parlamentarizma v Jugosla-viji. (F. S.) Kulturni pregled: Literatura. Popravek. (Fran Erjavec). Socialni pregled: Zakon o sukobima u industriji i sindikatima. (B. Dubilič). Kongres češkoslovaške soc. dem. stranke. (B. Bulibič). Mrkun A.: Al-koholno vprašanje. (E).

Gospodarstvo.

NARODNA BANKA IN DOLARSKO POSO-JILO.

Narodna banka je sprejela od države 15 mi-lionov dolarjev v ime Blairovega posojila in 12 milijonov dolarjev, ki jih je prejela Hipo-tekarna banka kot posojilo od ameriške sku-pine Seligmann. Na seji Narodne banke je bilo sklenjeno, da da Narodna banka za ta denar državi bankovce, da pa uporabi devize po svojem prevdanku. Na noben način pa se ne sme z dobljenimi devizami uplivati na viš-ji kurz dinarja, ki mora ostati na sedanjji višini.

Večina dobljenih dolarjev bo uporabljena samo v produktivne svrhe in bo ostala v de-želi. Le nekatere stvari iz težje železne indu-strije bo treba naročiti v tujini, ker teh do-mače tvornice ne izdelujejo. Večina denarja se bo uporabila za graditev železnice in pro-metnem ministru je v to svrhu dovoljen že prvi kredit v znesku 170 milijonov dinarjev. Vsi gospodarski krogi pričakujejo, da bo do ameriška posojila zelo dvignila naše na-rodno blagostanje.

BORZE:

Ljubljana, 20. maja. (Prve številke po-vpraševanje, druge ponudba in v oklepajih zaključki.) Vrednote: investicijsko posojilo 84.50—85, vojna škoda 340—341, zastavni in komunalne Kranjske 20—22, Celjska posojil-nica 195—197, Ljubljanska kreditna 150—0, Markantina 98—100, Praštediona 850—0, Kred. zavod 160—170, Trbovlje 0—495, Stroj-ne 0—85, Veveče, 130—0, Stavbna 55—65, Šešir 104—0. Blago: Tendence za parjeno bukovino in brzojavne drogove čvrsta, za deželne pridelke neizpremenjena. Zaključne-ni 3 vagoni lesa.

Zagreb, 20. maja. Devize: Dunaj 799—802, Berlin 1346.5—1349.5, Italija 309.68—311.63, London 276.1—276.9, Newyork ček 56.7—56.9, Pariz 222.375—224.375, Praga 168.20—169, Curih 1098.5—1096.5.

Curih, 20. maja. Beograd 9.135, Berlin 123.22, Newyork 520, London 25.2425, Pariz 20.355, Milan 28.45, Praga 15.395, Budimpe-šta 90.65, Bukarešta 3.11, Sofija 3.75, Var-šava 58.10, Dunaj 73.15.

Sport.

Meddržavna teniška tekma med Anglijo in Češkoslovaško se je pričela v torek v no-vem praškem teniškem stadionu. Angleško moštvo tvorijo mrs. Goodfree, miss Harvey, Summerson in Dearman. Dame so boljše od gospodov, ker Anglija ni mogla dosti izbi-rati radi tekme za Davisov pokal. Mrs. Good-free (prej miss Mc Kane) je ena najboljših igral-k sveta. Tudi miss Harvey je že večkrat zastopala Anglijo na mednarodnih tekmah. Po prvem dnevu stoji match 1 : 1. Menzel je porazil Dearmana 6 : 3, 8 : 6, 6 : 1 in miss Harvey-Summerson sta premagala v mešanem doblju gđ. Zeynowo-Zemla 8 : 6, 6 : 1. V ekshibicijski igri sta ostala zmago-vita mrs. Goodfree-Summerson proti miss Harvey-Jan Koželuh 6 : 1, 4 : 6, 6 : 2.

Znani nemški teniški igralec Froitzheim se ne bo udeležil nemško-italijanske tenis-mathea in sicer radi telesne indispozicije in radi pre zaposlenosti v svojem poklicu. Go-tovo so tu odločevali spomini na Meran. Pri-povedujejo, da je italijanski teniški igrač Morpurgo zagrozil da bo prišel s fašisti in

bo Nemce pregnal s tribun, češ da mu je publika pre malo ploskala. To je menda ita-lijansko-fašistična zahvala za izredno pre-srečni sprejem, ki so ga bila deležna ita-li-janska nogometna in teniška moštva na Če-skoslovaškem, Nemškem, v Belgiji, Franciji in Angliji.

Dirka okolu Italije. Z veliko napetostjo se pričakuje izid te znamenite dirke, ker se udeležijo te dirke, ki pelje na progi 3579 km, najboljši italijanski vozači. Konkurenti mora-jo absolvirati 15 etap, katerih prva pelje na daljavo 288 km od Milana na Turin. Startalo je 288 vozačev in dirkači, ki so vozili v prvi skupini, so vozili v takem tempo, da je zmagalet italijanski prvak Alfred Binda do-segel povprečno hitrost 28.728 km na uro. Prvo etapo je prevozil v 9 urah 59 min. 7 sek. — Druga etapa vodi od Turina na Reggio Emilia (321 km), potem sledi kot tretja etapa vožnja od Reggio Emilia v Lucca (207 km).

SVETLA GLAVA

PEČE LE Z

**Dr. OETKER-
JEVIM
BACKINOM**

najboljše recepte pošilja na željo brezplačno in poštino prosto

DR. OETKER, d. s. o. s., MARIBOR.

LJUBLJANSKA POROTA.

Tatvine na železnici.

Včerašnja porotna razprava je bila naj-obsežnejša izmed vseh porotnih razprav tega zasedanja in se je z njo poletno zasedanje ljubljanske porote zaključilo. Ker sta sedela na oblozhi klopi dva bivša železniška nastav-ljenca, je bila dvorana nabito polna samih železničarjev, med katerimi so bili pomešani tudi oni značilni tipi, ki prisostvujejo vsaki porotni razpravi, kar smatrajo za svojo pri-vatno zabavo. No pri včerašnji razpravi ti tipi niso prišli tako na svoj račun, ker je izostala vsaka senzacija.

Obtoženi so Ferdinand Z., Franc B. in Ivan K. radi tatvine železa, železne kom-po-zicije (litega železa brez kisika), desk, le-penke, žic itd. v skupni vrednosti preko 10.000 Din. K porotni razpravi pa sta prišla samo dva — Ferdinand Z., močen velik člo-vek, s širokim vratom in mastnimi podbrad-ki ter Ivan K., za glavo manjši od Z-ja, toda še vedno prav lep mož. Oba sta družinska očeta; pri porotni razpravi imata dovolj sa-mozavesten, toda vedno prav dostojen na-stop. Tretji pa, France B., o katerem pripo-vedujejo, da je pravcati orjak, ki mu jih ni pet kos in ki je pravzaprav glavni krivec vse kazenske afere, je pobegnil neznanokam in se tako odtegnil porotni razpravi.

Ferdinand, Franc in Ivan so izvršili te tatvine v drugi polovici l. 1925. Ferdinand Z. je bil skladiščnik v ljubljanski kurirnici, Franc B. šef mostovne delavnice, Ivan K. pa referent za dobavo gradbenega materiala. Vsi trije so imeli še dokaj ugodne plače zla-sti Fran B. Ko so spoznali, da lahko manipu-lirajo z zaupanim jim blagom tako, da ota-nejo radi pomanjkljive kontrole poneverbe materiala neopažene, so sklenili da si bodo nekaj blaga prisvojili in ga prodali ugledni ljubljanski trdiki. To se jim je posrečilo, ker so omenjeni trdiki predložili račun, na pod-lagi katerega so trdili, da so blago kupili pri trdiki »Express«.

Obtoženci se zagovarjajo, da niso izvršili tatvine, temveč da so to blago le na najbolj primeren način spravili iz skladišča, kjer je delalo le napotje. K. se je zagovarjal, da si je blago le izposodil in da ga je nameraval vrniti. Na ta način mu je železniška uprava posodila že do 70 vagonov premoga za nje-govo podrejeno osebo in je ta premog tudi pravočasno vrnil. Zaslanih je bilo 11 prič, večinoma železniških uradnikov in nastav-ljencev.

Senatu je predsedoval v. s. s. Antloga, vo-tirala sta v. s. s. Mohorič in sodnik Petelin. Državni pravdnik je bil dr. Mastnak, Ferdi-nanda Z. je branil dr. Zirovnik. Ivana K. pa dr. Tornago.

Razprava je bila ob 13. uri prekinjena in se je nadaljevala ob pol 16. uri.

Oba branitelja sta v svojih plaidoyerjih povdarjala, da je ta afera le posledica sploš-ne upravne anarhije, ki je nastala po vojni, da je pogrešano blago bilo manjvredno in da ni imelo kot zapuščina bivšega erarja ni-kakega pravega lastnika ter da bi drugače v onih kritičnih razmerah itak propadlo.

Porotniki so najbolj tehtno vprašanje gle-de tatvine železne kompozicije zanikali s 6 proti 6 glasovom, potrdili pa ostala štiri vprašanja glede Z. in K. radi tatvine želez-niškega materiala. Z. je bil obsojen na 14 mesecev, K. pa na eno leto težke ječe.

Dnevne vesti.

ABDERITI.

Po Beogradu se vodi že več mesecev dolgo strasna debata zaradi Mestrovicovega spomenika »Zmagovalec«. Najprej so se nekateri abderiti bali za moralo, ker je »Zmagovalec« čisto nag. Sedaj pa so se oglasili novi abderiti, ki so prejšnje še prekosili.

Neki ugleden politik je namreč v diskusiji o spomeniku navedel kot glavni argument proti Mestrovicovemu spomeniku to, da nima »Zmagovalec« niti opank in niti šajhače. Kip »Zmagovalec«, ki naj stoji v Beogradu, mora imeti šajhačo in opanke, ker samo to da je pravi znak srbskega junaka.

Tako je abderitstvo postalo celo nacionalen argument.

POZIV NAŠIM ŽENAM IN DEKLETOM.

Pred desetimi leti, ko se je vsaka v hrepenjenju po svobodi zaklicana beseda kaznovala in maščevala, je slovenska žena neustrašeno in s prepričevalno besedo propagirala med narodom ideje naše nacionalne in državne osamosvojitve. S požrtvovalnim in vstrajnim delom, polnim ljubezni do naroda in domovine so naše žene in dekleta tedaj zbirale in zbrale nad dvestotisoč podpisov za Majsko deklaracijo, za dokument, ki bo trajno pričal o naši nacionalni zrelosti.

V spomin na ta zgodovinski dogodek je izdala Jugoslovanska Matica ob njegovi desetletnici spominsko diplomu, ki naj bo simboličen okras vsake slovenske hiše. Naše žene in dekleta, ki so pred desetimi leti izvršile to slavno zgodovinsko delo, prosijo Jugoslovanska Matica, da z enako ljubeznijo in vnemo širijo to diplomu med narodom. Nabirajo naj v posameznih krajih po družini in od hiše do hiše naročila za to diplomu, in naj jih skupno javljajo Jugoslovanski Matici v Ljubljani, ki jim bo naročene diplome takoj poslala, da jih razdelijo med naročnike. — Diploma stane 10 dinarjev, s poštino, ki se zaračuna samo pri posameznih pošiljkah, 13 dinarjev in je napredaj v vseh ljubljanskih knjigarnah, pri vseh podružnicah Jugoslovanske Maticе in v pisarni Jugoslovanske Maticе v Ljubljani, Selenburgova ulica št. 7-II. Izkupiček diplom se uporabi na korist bratov, ki so pred desetimi leti tudi podpisali majsko deklaracijo, katerim pa še ni dano, da bi uživali nje sadove v skupni domovini. Na delo!

— »Uradni list« ljubljanske in mariborske oblasti objavlja v 55. letošnji številki pravilnik, kako naj se izvršujejo odredbe finančnega zakona za leto 1927-28 o bolniškem proračunu, kako naj se vzdržujejo bolnice in kako naj se kontrolira njihovo delovanje; nadalje uredba o krajevnih in oblastnih šolskih odborih za osnovne in mešanske šole ter pravilnik državne poliklinike za zabne in ustne bolezni.

— Stanovanja za železničarje. Prometno ministrstvo bo najelo pri Državni hipotekarni banki večje posojilo, ki ga bo uporabilo za gradnjo stanovanj za železničarje. Stanovanja se grade najprej v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani, nato pa še v drugih večjih mestih.

— Jugoslov.-češkoslov. liga v Ljubljani. Na novo izvoljeni odbor Jugoslov.-češkoslov. lige v Ljubljani je imel v sredo 18. t. m. zvečer svojo prvo sejo in se je konstituiral tako-le: predsednik dr. Albert Kramer, I. podpredsednik dr. Gustav Gregorin, II. podpredsednik Rasto Pustoslemšek, I. tajnik dr. Vane Radej, II. tajnik Božidar Borko, blagajnik Hanuš Krofta, odborniki: dr. František Resl, dr. Ivan Lah, Fran Govekar, Michael Presl, J. Vedral, Ivan Vavpotič, Peter Sterk, Rudolf Juvan, v odbor so kooptirani: dr. Luce Treo, Fran Krapeš, Josip Kavčič in gđ. Franja Mohorčičeva; namestniki: Fran Jeran, dr. Iv. Stegenšek, ataše J. Novak, Ivan Tavčar, Fran Rebek in dr. Arn. Brilej, za revizorje pa dr. Krivic in dr. Stele.

— Geografsko proučevanje našega Jadrana. Na Sušaku se je mudil te dni član nacionalnega geografskega društva v Washingtonu Nellvill v svrhu proučevanja našega Jadrana.

— Brivske tarife. V Zagrebu se pripravijo brivci radi enotnega cenika. Občinstvo pa pravi, in to ne samo v Zagrebu, temveč tudi v Ljubljani, da so brivske tarife v primeru s predvojnimi in sprči sedanjih razmer mnogo previsoke.

— V nedeljo, dne 22. maja t. l. se odprli Erjavčeva koča na Vršču. Izletniki bodo lahko že od sobote na nedeljo prenočevali. Pot brez snega. Flora v razvitku. — Ob lepem vremenu bosta otvorili in oskrbovali ob sobotih in nedeljah ter ob praznikih od 21. maja naprej Čojzova koča na Kokrškem sedlu in koča na Kamniškem sedlu.

— Državni pravdnik dr. Krenžar. Gosp. dvorni svetnik in višji državni pravdnik dr. Anton Krenžar je bil rojen dne 23. julija 1867 v Ljubljani. Dopržil je gimnazijo v Ljubljani, pravne študije pa na Dunaju. Sodnijski izpit je napravil pri višjem deželnem sodišču v Gradcu. Pravno prakso je napravil pri deželnem sodišču v Ljubljani, katero je prišel 16. marca 1894. Leta 1897 je bil imenovan sodnim pristavom pri okrajnem sodišču v Kostanjevici 1900 je bil premeščen k deželni sodišču v Ljubljani, leta 1905 pa imenovan namestnikom državnega pravdnika v Ljubljani, 1910 pa državnim pravdnikom istotam. 1912 je bil premeščen k drž. pravdnikstvu v Novem mestu, 1919 pa imenovan prvim državnim pravdnikom v Novem mestu. 3. 10. 1924 je bil imenovan višjim državnim pravdnikom v Ljubljani. — Pokojni je bil član širše in ožje komisije za izdelavo projekta kazenskega pravnega reda. Lansko leto je predaval kot honorarni profesor splošni del kazenskega prava na ljubljanski univerzi. Baval se je intenzivno vse življenje za pravno literaturo in še zadnje dni proučeval novo kazensko-pravne osnutke.

— Mednarodno manjšinsko glasilo. V Ženevi v Švici se pripravlja izdajanje mednarodnega manjšinskega organa. Inicijativa iz-

haja od vseučilišnega profesorja dr. Bovet-a. V tem mednarodnem manjšinskem glasilu se imajo razpravljati vsi manjšinski problemi s političnega in juridičnega stališča. Narodne evropske manjšine naj imajo na tak način možnost pred mednarodnim forumom objavljati v stvarni obliki pritožbe na Družbo narodov. Z druge strani pa bodo lahko posamezne vlade odgovarjale na pritožbe manjšin. Istočasno bo to manjšinsko glasilo sprejemalo razprave o zgodovinskih zemljepisnih, gospodarskih, jezikovnih in verskih zadevah. Za voditelja se predlaga Sir W. Dickenson.

— Mednarodni shod pomočnikov na Dunaju. Po Binkoštih se vrši na Dunaju mednarodni shod pomočnikov. Interesantno je, da potujejo tisoči udeležencev na Dunaj peš kot »vandrovci«.

— Pijan šofer. Predvčerajšnjim jutraj je prebudila stanovalec Karodjorjeve ulice v Beogradu silna obilnica. Vse je hitelo k oknom. Nudil se jim je sledeči prizor: Pijan šofer se je zalezel z avtomobilom v železni drog električne napeljave, vsled česar je eksplodiral rezervoar bencina. Avtomobil je razneslo, šofer Dragoljub Bokšić, ki je, pijan kot čep, vozil z vrloglavno brzino ter s tem nesrečo povzročil, je ležal z neznatnimi poškodbami na cesti, dočim so izlekli njegovega pravtako pijanega kolega težko ranjenega izpod ruševin.

— Pet lopovov pobegnilo iz lepoglavske kaznilnice. Iz lepoglavske kaznilnice je pobegnilo te dni pet nevarnih zločincev.

— Nenavaden slučaj stekline. Iz Prage poročajo: 17letni sin posestnika Julij Pittner v vasi Bistrici je nenadoma zbolel. Zdravnik je ugotovil znake stekline. Pittnerja je popadel pred 7 leti stekel pes. Odvedli so ga na Pasteurjev zavod v Prago, odkoder so ga po daljšem lečenju odpustili kot popolnoma ozdravljenega. Da je izbruhnila pri njem sedaj po 7 letih bolezen iznova, si razlagajo zdravniki s tem, da mu je bila pred 7 leti injicirana premajhna doza seruma, ki ga je ozdravila samo začasno. Pittnerja so prepeljali zopet v Pasteurjev zavod v Prago.

— Zverina. Miloš in Mitar Rašić v Čačulu pri Jastrebarskem sta živila že dalje časa v sovraštvu. Mita je velik prelepač. Ko se je vračal te dni Miloš z dela domov ga je Mitar pričakal v zasedi ter ga udaril parkrat s kolom po glavi. Miloš se je zgrudil nezavesten na tla. Toda to Mitarju ni zadostovalo. Vrgel se je nanj ter ga jel griziti kot stekel pes. Odgriznil mu je mezinec. Sedaj sedi za zamreženimi okni in čaka na sodbo.

— Katastrofalna poplava v Ameriki. Kot poročajo iz New Orleans-a se je porušil napis reke Atchafalaya, vsled česar je bilo mesto Melville že v teku pol ure dva metra globoko pod vodo. Kakih 20 oseb, ki se niso pravčasno umaknile, je utonilo.

— Goljufije z mesom na budimpeštanski kliniki. V zvezi z znanimi goljufijami pri dobavljanju mesa za budimpeštansko kliniko so odredile budimpeštanske oblasti zoper štiri glavne krivce preiskovalni zapor. Aretirani so bili: velemedar Josef Roman Reichenfeld, ravnatelj tvrde, ki je dobavljal kliniki pokvarjeno meso, Karl Kiss, podravnatelj gospodarskega urada univerze v Budimpešti, Stefan Szlarieskay, kontrolor omenjenega gospodarskega urada in Bela Földes, ki je bil posrednik med gospodarskim uradom budimpeštanske univerze in dobaviteljem mesa za kliniko. Romanom Reichenfeldom. Razven teh štirih glavnih krivcev so pridržali na policijski še dva mesarska pomočnika, katerim je bilo poverjeno pregledovanje mesa za kliniko. Sumi se namreč, da sta bila mesarska pomočnika podkupljena. Preiskava je ugotovila, da je izplačeval liferant uradnikom univerzitetnih klinik lepe provizije ter imel kljub temu sam še po 50% in več dobička. Kot glavna priča zoper Romana Reichenfelda je nastopil njegov višji knjigovodja. Pri konfrontaciji z njim so odpovedali Reichenfeldu živeci ter je skesano vse priznal. Trdi pa, da meso ni bilo pokvarjeno, temveč da je bilo samo manjvredno. Skandal zavzema vedno večje dimenzije. Naknadno sta bila aretirana še šef gospodarskega urada univerzitetne klinike dr. Bela Szabo in upokojeni ministerialni svetnik dr. Frischfeld. Oba sta obdolžena, da sta dajala ostalim obdolžencem potuho, zakar sta si dala izplačevati nagrade.

— Desna roka in trgovinski minister Beke Kuna. Pred zagrebškim sodiščem se je pričela te dni obravnava zoper izredno prevejanega goljufa Maksa Weissa, »trgovca«, ki je goljufal na Dunaju, v Budimpešti, Györu, Osijeku, Vinkovcih, Zagrebu in povsodi, kamor je prišel. Zanimivo je, da so njegove žrtve večinoma židje. Celo židovska cerkevno občino v Zagrebu je možakar osleparil za 30.000 Din. Pri obravnavi je dejal lopov na vprašanje, čemu in na kak način je prišel v Zagreb, da je moral oditi iz Madjarske, ker je bil desna roka Bele Kuna, trgovinški minister v njegovi vladi. »Weiss se zelo spretno zagovarja: Če ga vržeš na glavo, se postavi takoj zopet na noge. Vendar pa mu bo malo pomagalo, ker je obtožnica dobro utemeljena. Obtožen je po §§ 197, 200, 201 in 183 k. z. Obravnava je bila preložena.

— Državni uradnik poneveril 1.500.000 zlotih. Karl Kessler, poštni uradnik v Krolewski Huti na Poljskem je poneveril 1 milj. 500.000 zlotih ter neznanu kam pobegnil. Poljske oblasti so izdale za defraudantom tiralo.

— Nehvaležen tiger. V cirkusu Hagenbeck, ki gostuje trenutno v Magdeburgu, se je pripetila te dni nesreča. Pri krmiljenju živali je zgrabil tiger uslužbenca s kremplji za roko ter ga potegnil h kletki. Na presenljive krike napadenega so prihiteli krotilec, ki so ga rešili iz krempljev zveri. Tiger je možkarju roko tako razmesaril, da so ga morali prepeljati v bolnico in mu bodo morali roko najbrže amputirati. Ponesrečenec je krmil tigrja štiri leta.

Prednosti MAGGI-jeve zabele:

1. Prijetnost
z njo doseženega okusa.
2. Izdatnost,
ker največja moč
zabele, radi tega
3. Cenenost.
4. Neomejena
trpežnost,
tudi ako je
steklenica odprta.

Pazite pri nakupu na ime
na »Maggi« rumenordeči etiketi.

— Nenavaden slučaj. Kot poročajo nemški listi, je bil razkrit v Kaiserslauternu nenavaden slučaj poroke med bratom in sestro. Tam se je sprl namreč te dni neki mož s svojo tašo, ki pa je pravzaprav, kot se je izkazalo, njegova mati. Zato ga je ženska ovadila, da je poročen z lastno sestro. Mož je bil aretiran, ko pa se je stvar natančno pojasnila, zopet izpuščen, ker nemški kazenski zakonik ne vsebuje nobene določbe, po kateri bi bil kazniv. Stvar je namreč sledeča: Mož je bil, kot nezakonski otrok, za katerega se mati ni prav nič brigala, vzgojen pri tujih ljudeh na Bavarskem. Za njim je rodila mati drugega nezakonskega otroka, dediča, ki je bila pozneje v Landauu natakara. Tam se je seznanil z njo med vojno njen brat. Zaljubila sta se drug v drugega ter se, ne vedoč, da sta brat in sestra, poročila.

— Zeno zakvartal. V nekem madjarskem provincialnem mestu se je pripetil te dni zanimiv slučaj. Neki veleposestnik je izgubil pri kvartanju s svojim prijateljem, običnim beležnikom vse svoje premoženje, nakar je zakvartal še svojo soprogo. Nato je soprogo popaval. Nekega dne pa je povabil svojo ženo s seboj v gostilno, kjer jo je tako napojil, da je totalno pijana zaspala. Drugi dan se je zbudila žena v stanovanju običnega beležnika, ki jo je obvestil o tem kar se je zgodilo ter zahteval, da naj bo odslej njegova. Bivši veleposestnik je izginil. Zena s kupčijo ni zadovoljna ter je ovadila svojega moža in njegovega prijatelja sodišču. Javnost pričakuje rezultat procesa z velikim zanimanjem.

— Kralju nazdravil s limonado. Kot znano, je bila nedavno otvoritev novega glavnega mesta Avstralije, Canberre. Pri slavnosti se je pripetilo par posebnosti. Eno od letal, s katerim sta nameravala prirediti yorški vojvoda in vojvodinja paraden polet, je pone srečilo in padlo na zemljo. Mladi pilot Ewen se je pri tem tako težko poškodoval, da je kmalu nato umrl. Slavnosti so se kljub temu nadaljevale po programu, kot da se ni nič zgodilo. Na oficelnem banketu, ki se ga je udeležilo 500 oseb, sta vladala s pričo »suhoga« režima puščoba in dolgčas. Ker so se držali birokratično tudi pri tej slavnostni prireditvi predpisov avstralskega prohibicijskega zakona, ki prepoveduje vsakršno alkoholno pijačo, je moral nazdraviti yorški vojvoda angleškemu kralju s krepkim požirkom limonade.

— Najnovejša kaprica mode. V nekem restavranu londonskega Westenda se je pojavila nedavno dama, ki je imela kot edini okrasek na klobuku malo opico na palčici. Žival in palčica sta bili izdelani iz svilе in trakov. Stvar je izgledala, kot da je kupila dama ceneno igračo ter si jo nataknila na klobuk. Pendantski opici na klobuku je nosila dama pod pazduho, to je bila njena ročna torbica. Ze nekaj časa se vidijo v Londonu pogosto ročne torbice, ki imajo obliko psa. Ročna torbica te dame pa je imela obliko opice.

— 59 dnevna gladovalna kura. V Denveru v Zedinjenih državah je gladovala 26 letna Irena Cimbrel 59 dni. Prvih 42 ni zavžila ničesar, ostalih 17 dni pa je zavživala samo tekočo hrano. Gladovalni kuri se je podvrgla v nadi, da si ozdravi s tem bolezen na jetrih. Toda šestdeseti dan je pacijentinja umrla, bodisi vsled gladovalne kure, bodisi vsled bolezni na jetrih, bodisi vsled obojega.

— Ne pozabite, prosim, nikdar, svojim juham, omakam, prikuham, salatam itd. dodati nekoliko kapljic Maggi-jeve zabele. Zadojstje majhen dodatek Maggi-jeve zabele, da dobijo vse te jedi takoj močnejši in prijetnejši okus. Zahtevajte izrečno Maggi-jevo zabelo in pazite na ime »Maggi« na »rumenordeči« etiketi.

— Uspeh domače industrije. Kakor poročajo časopisi, so končani poskusi mednarodne železniške komisije za preizkušnjo treh sistemov zavor za železniške vlake, ki naj se vpeljejo po vseh evropskih državah. Ti poskusi so se vršili na progi Lič-Sušak. Najbolje se je obnesla zavora inž. Božiča, našega domačega izumitelja, ki je po svoji neskljivosti prekosila ostale. Zanimalo bo zvedeti našo javnost, da so te sicer ne veli-

ke ali komplicirane zapore — več sto po številu izdelane po načrtih inž. Božiča v Strojnih tovarnah in livarnah d. d. v Ljubljani, ki so s tem znova dale dokaz visoke vrednosti njenih izdelkov.

— Avtomobili na letošnjem velesejmu v Ljubljani. Splošnemu zanimanju za avtomobilizem je posvetila velesejska uprava svojo pažnjo s tem, da je pritegnila veliko število tvevrd na udeležbo kot razstavljalcev. Zastopane so že sledeče znamke avtomobilov in motornih koles: A. G. S., Amilcar, Austro-Daimler, B. S. A., Citroen, Douglas-Motors, Bugatti, Fiat-Turino, Fiat-Austro, Harley Davidson, Hudson-Essex, Tatra, Steyer, Om, Opel, Peugeot, Rolland-Pilain, Rudge Whitworth, Donnet, Renault, Studebaker, Ariel. Toraj dovolj blaga in dovolj izbire za vse interese.

Ljubljana.

1— Na razstavi v Jakopičevem paviljonu priredi Narodna galerija, z ozirom na veliko zanimanje občinstva, tudi v nedeljo, 22. t. m. ob 11. uri predavanje o impresionizmu, združeno z vodstvom po razstavi. Predava g. dr. Stanko Vurnik. Ker bo razstava kmalu zaključena, vabimo na številan obisk. — Narodna galerija.

1— Drugo gostovanje berlinskih igralcev. Berlinski igralci nastopijo v drugič v nedeljo, dne 22. t. m. in sicer v Goetzovi veseligrigi »Ingeborg«. Predstava bo v opernem gledališču, začetek ob 20. uri zvečer. Opozorjamo, da je treba dvigniti naročene vstopnice najkasneje v soboto, 21. t. m. do 12. ure dopoldne.

1— »Triglavska bajka«. Za sobotno predstavo so vse vstopnice razprodane. Za sole, ki jim to pol nismo mogli ustreči, se ponovi »Triglavska bajka« na praznik Vnebohoda, v četrtek, dne 26. t. m. ob 15. uri popoldne. Za to prdestavo sprejme uprava gledališča še nekaj prijav.

1— Promenadni koncert Nar. žel. glasbenega društva »Sloga« v Zvezdi danes ob 20. uri zvečer pod vodstvom kapelnika g. Julija Bučarja. Spored: 1. Otvoritvena koračnica. 2. Waldteucl: Car siren, valček. 3. Flotow: Marta, uvertura. 4. Sebek: Zbor dervisov, orijentalna scena. 5. St. Mokranjac: VIII. rukovet srbskih narodnih pesmi s Kosova. 6. Smetana: Odlomki iz opere »Libuša«. 7. Zaključna koračnica.

1— »Ljubljanski Sokol« opozarja ponovno na svojo glavno telovadbo, ki bo v nedeljo 22. t. m. točno ob 4. uri popoldne na letnem telovadišču pod »Tivolijem«. V slučaju slabega vremena pa v četrtek 26. t. m. — Po telovadbi sestanek v hotelu »Tivoli«, kjer sodeluje pevski zbor Sokolov. — Zdravo! — Odbor.

1— »O pomenu nove poti na Šmarno goro in Grmado za Ljubljančane« predava ob prireditvi proslave dnevnega zdravja v ponedeljek, dne 23. t. m. ob 20. uri zvečer v veliki dvorani Mestnega doma v Ljubljani gg. Wester Josip, inšpektor prosvete v p. in Lapajne Živko, podpredsednik Društva za narodovo zdravje v Ljubljani. — Vstopnina 2 dinarja. Dajaki prosijo. — Ker je snov aktualna in bo predavanje pojasnjevano s skioptičnimi slikami, pričakujemo čimvečje udeležbe. — Društvo za narodovo zdravje v Ljubljani.

1— Društvena javna telovadba Ljubljanskega Sokola se vrši v nedeljo, dne 22. t. m. ob 3. popoldne. Program je sledeči: 1. Moška in ženska deca, igre z žogicami. 2. Moški naraščaj, proste vaje za pokrajinski zlet. 3. Ženski naraščaj, proste vaje za pokrajinski zlet. 4. Moški, ženski naraščaj pokrajinski zlet. 5. Članice, proste vaje za pokrajinski zlet. 6. Članice, proste vaje za pokrajinski zlet. 7. Moški naraščaj, prosti skoki. 8. Člani, članice, orodna telovadba. 9. Zaključna skupina vseh oddelkov. V slučaju slabega vremena se vrši nastop na praznik v četrtek, dne 26. maja 1927.

1— Društvo »Soča« napravi dne 22. maja 1927 običajen majski izlet in sicer čez Golovec v Skofljico. Sestanek ob pol 4. uri v gostilni Javornik v Skofljici. Odhod iz Ljubljane za pešce iz Dolenjskega mosta ob 8. uri jutraj in ob 1. uri popoldne. Z vlakom pa ob 1.15 iz glavnega kolodvora. Pri Javorniku prosta zabava z godbo in petjem. Vabljeni vsi »Sočanci« in prijatelji društva z družinami. Izlet se vrši ob lepem vremenu. — Odbor.

1— Pes pogoltnil zastrupljeno meso. Študent Jože D. v Spodnji Šiški je bil pred dobrim tednom ovaden, da je nastavljal mačkam in psom s strihinomom zastrupljeno meso. V sredo je ovadil zobotehniški pomočnik Smerkol Leopold, da je iz njegovega stanovanja pobegnil lep, 3000 Din vreden pes, last zobotehnik Palovca ter pogoltnil kos zastrupljenega mesa, ki ga je nastavlil najbrže omenjeni D. Policija bo študentu Jožetu najbrže njegove muhe temeljito pregledala.

1— Najsolidnejše in najcenejše ste postreženi z raznim manufakturnim in galanterijskim blagom pri FRANC PAVLIN, Gradišče 3.

KRATKE VESTI.

Ahmed beg Zogu izjavlja, da se ne misli proglašati za albanskega kralja, ker je prepričan republikanec. — Kislo grozdje!

Francoski socialisti so pozvali belgijske in nemške socialiste na skupno posvetovanje v Pariz, da se določi skupno postopanje v raznih tarifnih in delavskih vprašanjih.

Ruski državni dolg se neprestano veča in je vsled tega nastala že resna nevarnost za tečaj črveronca. Sovjetska vlada je zato sklenila, da je treba čim bolj pospešiti pogajanja za sklenitev posojila v Franciji.

Nemška vlada je potom svojih poslaništev v Parizu, Londonu in Bruslju zahtevala mesto v mandatni komisiji Zveze narodov.

Rumunsko-italijanska trgovinska pogajanja so se vsled pretiranih italijanskih zahtev razbila.

General Feng prodira po angleških poročilih v dveh kolonah v smeri na Loyang.

Marcel Prevost

Don-Juanke.

24

Samo pod enim pogojem se to ne bi izvršilo in bi postala obadva srečna, toda tega Vam ne morem povedati. Jaz sem od vsega začetka sem sovražil Vaše razkošje, Vaše bogatstvo, Vaše znanje in Vaše življenje.

Ce ima Kamila Engelmann ali pa kneginja Hilda enega moškega za drugim, to še razumem, toda čisto uničen sem, če mislim na to, da ste Vi imeli enako preteklost. Divja ljubosumnost vstaja v mojem srcu napram tem moškim in čeprav vem, da je to teorija, ki se je bi moški moral otresti, me vendar silno muči.

Albina, nikoli več se ne moreva videti. Če srečavam v Parizu ljudi, se mi zdi, da čitam v vseh pogledih: »Aha, to je njen novi ljubimec.« Pariz je zame peklo in ne bom se vrnil več tja. Čisto jasno uvidevam — da komtesa Anderny ne more prekiniti svoje dosedanje življenje in začeti novo ob strani neznanega revnega zdravnika.

Moja bodočnost bo obstojala iz samih spominov na Vas. Niti sanjalo se mi ni, da more na svetu obstajati tako očarujoče lepa žena kot ste Vi, s tako svobodnim značajem in nežnim, razumevajočim srcem. Priznati moram, da je bilo to srce napram meni čisto materinsko, da me je tolažilo in mirilo.

Ko sem pred svojim odhodom klečal pred Vami in ste mi božali lase, mi je bilo tako lahko pri srcu. V tej minuti nisem občutil prav nobene strasti, temveč edino tiho zadovoljnost in srečo.

Sedim v svoji sobici, kjer sem preživel dijaška leta. Na steni pred menoj visi medla slika moje ranjke matere in vojaška postava mojega varuha. Dejal mi je, da je našel nevesto zame in je ves nesrečen, da od nje nočem ničesar slišati.

To je vse moje življenje. Toda zakaj mislim na

vse te stvari? Bolje je, da končam pismo... Silno sem žalosten, kajti občutek imam, da naju bo to pismo za vedno ločilo. Albina, imejte usmiljenje z menoj!

Roger.

III.

V Ramonovi vili v Passyju je kneginja Hilda z uprav knežjo nesramnostjo sprejemala povabljenе goste.

Z Ramonom je bila napravila podroben načrt za pomladansko veselico, ki naj bi zbrala, če že ne najboljšo, pa vsaj najsijajnejšo pariško družbo. Ljudje so prihajali na tako zabavo pred vsem radi eksotičnih osebnosti, ki so se tu kazale... Na Ramonov poziv so prišle zvezde iz koncertnih kavarn in kneginje, učenjaki z naočniki in zvodniki, elegantno oblečeni mladiči, šminkani in pudrani in barvanih las... Berta Lorande, dva zamorca, protestantski pastor, znamenit francoski vojskovodja... Prišla je tudi Jeanne Saulnois v spremstvu Guillouxa... Njen soprog je škilil za Berto, ta pa je skušala zavojskovati generala, a vendar pričakovala, da se vsak trenutek prikaže Jean de Trévoux.

Naravno je bil tudi afriški princ tukaj s svojimi nadebudnimi sinovi, potem jako lep in jako eleganten monsieur, ki je imel škrlatasto sutano in židovsko ime. Tudi Kamila Engelmann je bila tu, tako popolno oblečena in tako spretno zasenčena s klobučkom iz kožuhovine, da je čisto ljubko izgledala. Sedela je na vrtu pod velikim drevesom in se tiho pogovarjala z Laurentom Sixtom, ki je s svojo eleganco, svojim prijaznim obličjem in že osivelimi lasmi vzbujal zanimanje pri povabljenih damah. Med gosti sta bila dva bogata časniška ravnatelja in ubog mlad ravnatelj nekega estetskega gledališča. Tri ljubke damice iz rodu pravih mondenk, ki so vzcvetele tik po vojni, so z navdušenjem poslušale majhnega zelo znamenitega znanstvenika, ki jim je razlagal relativnost časa.

Vsi ti ljudje so se pogovarjali, segali po pecivu, piti porto in šampanjec, kadili parfimirane cigarete, koketirali, opravičevali in intrigali? — bilo je to pravo pariško mravljišče prve vrste, v katerem je kar gomazelo v pomladnem solncu v komaj ozelenem vrtu.

Kakor se je pa kneginja Hilda pri tej zabavi povsod kazala, tako se je Ramon Genaz, pravi hišni gospodar, umikal v ozadje. V istini je bil takten možak. To slavnost, o kateri je vedel, da bodo naslednji dan pisali vsi pariški časopisi, je že več mesecev naprej natančno pripravil. Sukal se je samo okoli najstarejših dam, ker je vedel, da so to najvažnejše osebnosti te družbe. Naravnost dvoril jim je. Instinktivno je sledil nasvetu: »Žena petdesetih let bo storila za vas vse, žena dvajsetih let pa nič.«

Ostalim gostom se je samo klanjal od daleč, kajti bal se je prijaznih pogovorov z lepimi damami, radi katerih bi mu bila ljubosumna Hilda delala silno neprijetne prizore.

Družba je bila razpršena po parku in po vseh sprejemnih prostorih Ramonove vile. Guilloux in Jeanne Saulnois ste sedeli v mali, krasni, v angleškem slogu opremljeni knjižnici. Jeanne je bila zelo enostavno oblečena in brez vsakega dragulja, toda izgledala je sveže in nedolžno kot mlado dekle. Mirno je odgovarjala na vprašanja diplomata, ki je postal vedno bolj nervozen. Hotel je vzbuditi njeno ljubosumnost napram Berti Lorande, toda zaman, ni se mu posrečilo. Slednjič je dejal:

— Rad bi vedel, na kak način vas je vas soprog začaral, das te tako zaljubljeni vanj. Saj je res inteligenten, toda vi ga prekašate. Sicer je še precej lep možak, toda...

(Dalje prih.)

Najboljša v materialu in konstrukciji so:

Josip Petelinca
kolesa in šivalni stroji

znamka
Gritzner, Adler in Phönix.

Najlepše opreme, pesamezni deli, pneumatika, igle za vse sisteme — samo v
Najnižje cene. — Tudi **LJUBLJANI** blizu Prešernovega
na mesečna odplačila. spomenika ob vodi.

VINOCET

tovarna vinskega kisa, d. z o. z., Ljubljana
nudi

najfinejši in najokusnejši
namizni kis iz vinskega kisa.

Zahtevajte ponudbo. — Telefon štev. 2389.

Tehnično in higijenično najmoderneje
urejena kisarna v Jugoslaviji.

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta št. 1a, II. nadst.

POMLAD!

Nogavice, kravate, srajce,
rokavice, naramnice, žepni robci,
nakit za obleke, otroške majice, nahrbtniki, pali-e, dežniki, kloti v vseh
barvah, šifoni, Solingen škarje,
noži, potrebščine za krojače, čevljarje, tapetnike, šivilje in sedlarje,
Razna dišeča mila — samo pri

Josip Petelinc

blizu
Prešernovega spomenika, ob vodi

Ljubljana

Najnižje cene. Točna postrežba.

Najboljša so še vedno
PUCH-kolesa!

Solidne cene! Plačljivo na obroke!

IGN. VOK

LJUBLJANA-NOVOMESTO

Narodni Dnevnik

Zahvala.

Ob britki izgubi našega predobrega soproga in očeta,
gospoda

ANTONA ŠIRCELJ

nam je došlo od vseh strani toliko izrazov iskrenega so-

čustvovanja, da nam je nemogoče zahvaliti se vsakemu posebej.

Naša globoka zahvala bodi izrečena vsem darovalcem krasnih šopkov in vencev, kakor tudi vsem številnim pokojnikovim prijateljem, stanovskim tovarišem in znancom, ki so ga v tako častnem številu spremili na njegovi zadnji poti.

Posebno se zahvaljujemo gg. Deržiču, Rupniku in Jerali za njihove res v srce segajoče poslovilne govore, godbi, pevskega zboroma društev »Grafika« in »Sloga«, kakor tudi gg. Ilirijanom, ki so blagega pokojnika ponešli v pre-rani grob.

V Ljubljani, dne 20. maja 1927.

Globoko žalujoči ostali.

Št. 13.306/ref. IX.

Razpis.

Mestni magistrat ljubljanski razpisuje

oddajo steklarskih, slikarskih in pleskarskih del

pri zgradbi mestne 80 - stanovanjske hiše na Ahaceljevi cesti v Ljubljani.

Vse tozadevne podatke daje mestni gradbeni urad, Šolski drevored št. 2/II., med uradnimi urami od 21. maja 1927 dalje.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 16. maja 1927.

Dr. Zarnik, l. r.

Prodaj

55.000 jugoslovanskih sortiranih znamk izdaj 1919 do 1925 in več inozemskih znamk boljše kvalitete. — Ponudbe na upravo lista pod »Ugodna prilika«.

Mala soba

z električno razsvetljavo v sredini mesta se odda takoj. Naslov pove uprava lista.

MALI OGLASI.

Za vsako besedo se plača 50 par. Za debelo tiskano pa Din 1.—.

Premog - Čebin

Wolfova 1/II. - Telef. 58

Na prodaj

sta veliki mahalasti palmi A Din 300.—. Naslov pove uprava lista.

V najem.

Gostilna (hotel) v Mariboru, Kralja Petra trg; vselitev takoj. Pojasnila daje Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani ali g. dr. Povalej, Maribor, Slomškov trg.

Uradnica

samostojna moč z večletno prakso, večja knjigovodstva, strojepisja in tesnopisja, išče službo za takoj ali pozneje. Cenj ponudbe prositi na upravo lista pod značko »Agilna 1000«.

Zahvalnica.

Gosp. lekarnar Blum, Subotica. — Čast mi je obvestiti Vas, da so mi Vaše Larucin kapsule jako dobro pomagale pri spolni bolezni in da je kapanje povsem prenehalo. — S spoštovanjem K. M., Maribor. — Larucin kapsule se dobivajo po Din 20.— po vseh lekarnah. Glavno skladišče: Apoteka Blum, Subotica.

Kontoristinja

samostojna moč, večja knjigovodstva, korespondence, stenopisja in strojepisja, išče službo. Ponudbe prositi na upravo lista pod značko »Veletna praksa«.

**OGLAŠUJTE V
NARODNEM
DNEVNIKU!**

Zvitke (Rolle) za računske stroje, blagajne

vseh sistemov ima vedno in v vsaki količini v zalogi

LUD. BARAGA, Ljubljana

Šelenburgova ulica 6/I.

Na poletje

za gospode in mladino prava dobrota
so zrak propuščajoči čevlji

ker so udobni higijenični in lahki.

NAŠI PLATNENI ČEVLJI

napravijo izprehod v prirodo za dejanski užitek, udobni so
radi dovršene oblike.

Moški tenis na zadrgo	Din 149°—
Moški platneni, beli ali sivi	„ 99°—
Ženski platneni, modne barve z ažuro	„ 89°—
Ženski platneni čevlji v rasprodaji dokler traja zaloga	„ 69°—
Platneni za otroke št. 29—35	„ 69°—
Platneni za otroke št. 25—29	„ 59°—

Naše cene omogočujejo nakup vsakomur.

Ata